

DE
ORTHODOXE
VERERING

VAN DE

MOEDER GODS

Gozalov Books

De verluchtingen van dit boek
zijn alle van de kunstvaardige handen
van Protodiaken Pol Hommes

© Gozalov Books, Den Haag, 2009
& Orthodox Klooster Moeder Gods, Troosteres der
Bedroefden, Diksmuide.

ISBN: 9789079889105

Aartsbisdom van Brussel
Russisch Orthodoxe Kerk
Patriarchaat Moskou

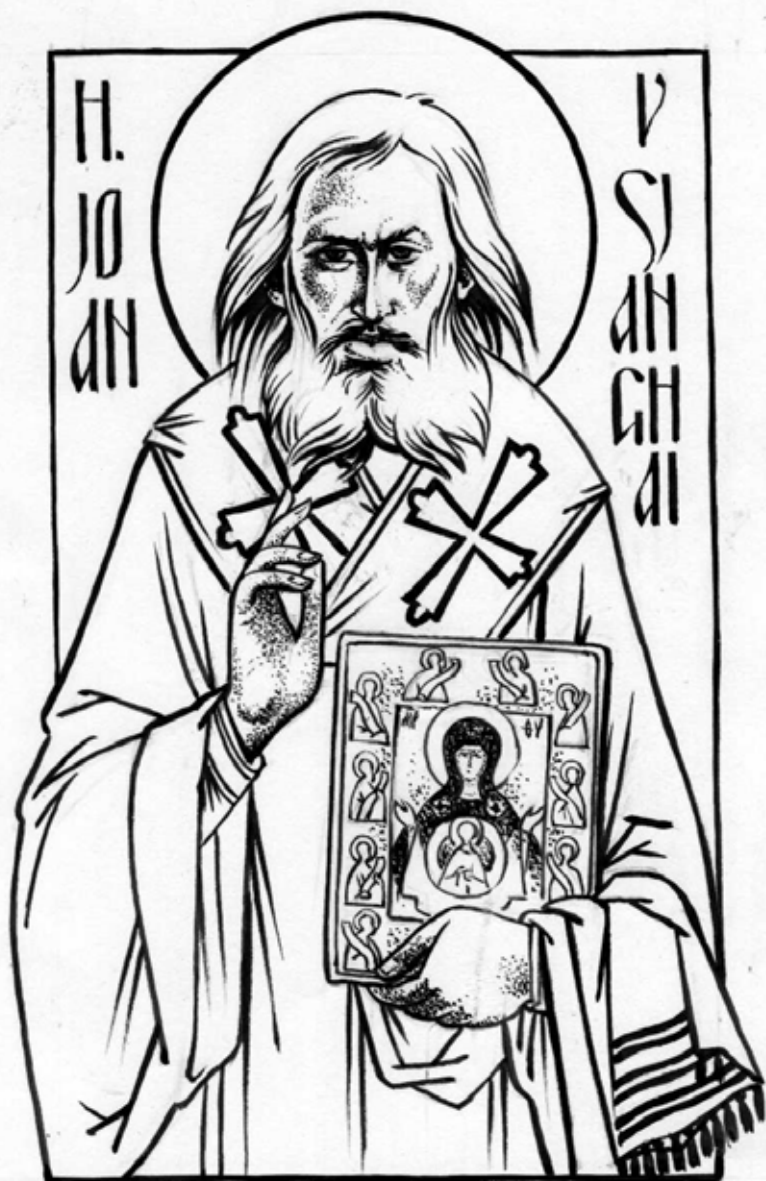
Moge God deze uitgave zegenen en alle lezers de
bescherming schenken van onze Hooggezegende Ko-
ningin, de Moeder Gods en Altijd Maagd Maria

Simon

Aartsbisschop van Brussel en België

Gedaan op het Feest
van de Geboorte van de Alheilige Moeder Gods

8 september 2000.

DE ORTHODOXE
VERERING VAN DE
MOEDER GODS

HEILIGE
AARTSBISSCHOP
JOAN

AARLIJK, U ZALIGPRIJZEN
MOETEN WIJ,
O MOEDER GODS,
ALTIJD GEBENEDIJD;

GIJ ONGESCHONDEN MOEDER
VAN ONZE HEER EN GOD
GIJ ZIJT EERBIEDWAARDIGER
DAN DE CHERUBIM
EN ONVERGELIJKELIJK GLORIERIJKER
DAN DE SERAFIM.
ZONDER SMET HEBT GIJ HET WOORD
GEBAAARD,
GIJ ZIJT WAARACHTIG DE MOEDER GODS:
U VEREREN WIJ.

HOOFDSTUK I

DE VERERING VAN DE MOEDER GODS GEDURENDE HAAR AARDSE LEVEN.

VANAF DE APOSTOLISCHE TIJDEN TOT NU toe, hebben allen, die Christus waarlijk beminnen, haar vereerd, die Hem geboren heeft, Hem heeft grootgebracht en Hem beschermd heeft in de dagen Zijner jeugd. Als God de Vader haar uitverkoren heeft, God de Heilige Geest over haar is neergedaald, en God de Zoon in haar gewoond heeft, haar onderworpen was in de dagen Zijner jeugd, en Zich bezorgd maakte over haar, toen Hij op het Kruis verheven was - moet dan niet elkeen, die de Heilige Drieëenheid belijdt, ook haar vereren?

Reeds tijdens haar aardse leven hadden de vrienden van Christus, de Apostelen, grote zorg en toewijding voor de Moeder van de Heer. Vooral Joannes, de Evangelist en Theoloog, die het gebod van haar Goddelijke Zoon opvolgde, nam haar bij zich, en zorgde voor haar als voor zijn eigen moeder sedert het ogenblik dat de Heer tot hem de woorden gesproken had op het Kruis: *“Ziedaar, Uw Moeder”*.

De Evangelist Lucas schilderde een aantal Iconen van haar, sommige samen met het Kind, dat was van voor de eeuwen, sommige zonder het Kind. Toen hij ze naar haar toe had gebracht en ze de Alheilige Maagd toonde, gaf ze haar goedkeuring en zei: *“De Genade van Mijn Zoon zal met hen zijn.”* En daarbij herhaalde ze de hymne, die ze eens gezongen had in het huis van Elizabeth: *“Mijn ziel verheft den Heer, en gejuicht heeft mijn geest in God, mijn Redder.”*

Tijdens haar aardse leven echter, ontweek de Maagd Maria de eer, die haar als de Moeder van de Heer toekwam. Zij verkoos in

stille haar dagen door te brengen, zichzelf voorbereidend op haar heengaan tot het eeuwige leven. Tot de laatste dag van haar leven was ze erover bezorgd om waardig bevonden te worden voor het Koninkrijk van haar Zoon. Voor haar dood bad ze dat Hij haar ziel zou bevrijden van de boze geesten, die de ziel van de mens ontmoet op zijn weg naar de hemel en die trachten de ziel mee te slepen naar de Hades

De Heer verhoorde het gebed van Zijn Moeder en bij haar sterven daalde Hijzelf uit de hemelen neer, vergezeld van een menigte van Engelen om haar ziel in ontvangst te nemen.

Bovendien had de Moeder Gods gebeden dat ze afscheid zou kunnen nemen van de Apostelen. Daarom werden ze allen door de Heer verzameld, behalve dan Thomas, en ze werden allen naar Jeruzalem gebracht door een onzichtbare kracht vanaf alle einden der bewoonde wereld, waar ze het Evangelie verkondigden.

Zo waren ze aanwezig bij haar gezegende Overgang naar het eeuwige leven.

De Apostelen begroeven haar zuiver lichaam onder het zingen van heilige hymnen, en de derde dag werd het graf geopend om de overblijfselen van de Moeder Gods nogmaals te vereren, nu samen met Thomas, die eindelijk ook in Jeruzalem was aangekomen. Maar ze vonden het lichaam niet in het graf en in grote verwarring gingen ze daar vandaan. Gedurende de maaltijd echter, verscheen hun de Moeder Gods in de lucht, stralend met een hemelse schittering. En ze deelde de Apostelen mee dat haar Zoon ook haar lichaam verheerlijkt had, en dat zij, opgestaan, nu stond voor Zijn Troon. En ze beloofde tegelijkertijd te allen tijde met hen te zullen zijn.

De Apostelen begroetten de Moeder Gods met overgrote vreugde. Nu vereerden ze haar niet enkel meer als de Moeder van hun geliefde Leraar en Heer, maar tevens als hun hemelse Helper, en als de Beschermster der christenen, en de Voorbede voor het gehele mensengeslacht voor de Allerrechtvaardigste Rechter. En overal waar het Evangelie van Christus werd verkondigd, werd Zijn Alreine Moeder verheerlijkt.

HOOFDSTUK II

DE EERSTE VIJANDEN VAN DE VERERING VAN DE MOEDER GODS

DES TE MEER HET GELOOF IN CHRISTUS zich verspreidde en de Naam van de Verlosser der wereld werd verheerlijkt, en samen met Hem ook Haar, die waardig bevonden werd de Moeder te worden van de Godmens, des te meer groeide de haat van de vijanden van Christus tegen Haar.

Maria was de Moeder van Jezus. Zij toonde een totnogtoe ongehoord voorbeeld van reinheid en gerechtigheid en bovendien was Ze een machtige bijstand, na Haar heengaan uit dit leven, voor de christenen, hoewel onzichtbaar voor lichamelijke ogen. Allen die Jezus haten en niet in Hem geloofden, die Zijn lering niet begrepen, of, om juister te zijn, die ze niet wilden begrijpen zoals de Kerk ze begreep, en die de prediking van Christus wilden vervangen door hun eigen menselijke redeneringen, al dezen brachten daarom hun haat tegen Christus, tegen het Evangelie en de Kerk, over op de Alreine Maagd Maria. Zij wensten de Moeder te kleineren om zo het geloof in haar Zoon te vernietigen. Zij wilden een vals beeld van haar ophangen bij de mensen om de mogelijkheid te hebben de gehele christelijke prediking te herbouwen op een ander fundament. In de schoot van Maria werd God met de mens verenigd. Zij diende als de ladder voor de Zoon van God, Die uit de hemel afdaalde. Een slag toebrengen aan haar verering betekent het christendom aantasten aan zijn wortel, het christendom vernietigen aan zijn meest eigen fundament.

Het ware begin van haar hemelse glorie werd op aarde gekenmerkt door een uitbarsting van boosheid en haat tegen haar gericht door de ongelovigen. Toen, na haar heilig ontslapen, de Apostelen haar lichaam droegen om het te begraven in Gethsemane, naar de plaats die zijzelf daartoe had uitgekozen, liep Joan-

nes de Theoloog vooruit met de tak uit het Paradijs, die de Aartsengel Gabriël gebracht had naar de Heilige Maagd drie dagen tevoren, toen hij uit de hemel afdaalde om haar het aanstaande vertrek naar de hemelse woningen aan te kondigen.

“Toen Israël uit Egypte trok, en het huis Jacob uit een vreemd volk”, Petros zette psalm 113 in en de vergadering, de Apostelen en hun leerlingen, zoals bijvoorbeeld Dionysios de Aeropagiet, die op wonderbare wijze naar Jeruzalem was overgebracht, antwoordde: *“Alleluia”*, En terwijl deze heilige hymne werd gezongen, die de Joden het Groot-Alleluia noemen, dat betekent het groot *“Prijs de Heer”*, sprong een joodse priester, Afthonios geheten, naar de lijkbaar en wilde ze omvergooien om het lichaam van de Moeder Gods op de grond te werpen.

De brutaliteit van Afthonios werd onmiddellijk gestraft: de Aartsengel Michaël sneed met een onzichtbaar zwaard zijn handen af, die aan de lijkbaar bleven hangen. De door de bliksem getroffen Afthonios, die helse smarten leed, wendde zich in het gebed tot Jezus in het bewustzijn van zijn zonde. Onmiddellijk was hij genezen. Hij talmde niet het christendom te omhelzen en beleed het voor zijn vroegere geloofsgenoten, waarvoor hij doodgemarteld werd. Op die manier werkte de aanslag op de eer van de Moeder Gods tot Haar grotere verheerlijking.

De vijanden van Christus besloten hun gebrek aan verering voor het lichaam van de Alreine niet te tonen, ze lieten het brute geweld achterwege, maar hun hatelijke boosheid hield niet op. Toen ze merkten dat het christendom zich overal verspreidde, verspreidden ze verscheidene lasterlijke praatjes over de christenen. Ze spaarden natuurlijk evenmin de Moeder Gods en vonden het verhaaltje uit dat Jezus van Nazareth, uit een gemene en immorele omgeving stamde en dat Zijn Moeder met een Romeins soldaat omgang had gehad. Maar hun leugen was te doorzichtig dat er ernstig aandacht aan besteed zou worden. De ganse familie van Jozef, de verloofde, en Maria, waren zeer goed bekend bij de inwoners van Nazareth en omgeving. *“Vanwaar heeft Hij die wijsheid en die krachten? Is Hij niet de Zoon van de timmerman? Heet Zijn Moeder niet Maria, en Zijn broeders Jakobos en Jozef en Simon en Judas? En Zijn zusters, zijn zij niet allen bij ons?”* (Matth.

13, 54 - 55; Mark. 6, 3; Luk. 4, 22) Zo spraken Zijn streekgenoten toen Hij Zich aan hen bekend maakte in de synagoge door Zijn bovenwereldlijke wijsheid. In kleine steden zijn ieders familieaangelegenheden goed gekend, en er werd strikt gewaakt over de reinheid van het huwelijksleven.

Zouden de mensen Jezus werkelijk met respect behandeld hebben en Hem gevraagd hebben in hun synagoge te preken als Hij gesproken was uit een onwettige omgang? De Wet van Mozes zou toegepast worden op Maria, die beval dat dergelijke personen gestenigd moeten worden tot de dood erop volgt. En de Farizeeën zouden menigmaal de kans gegrepen hebben om Christus het gedrag van Zijn Moeder te verwijten. Juist het tegendeel was het geval.

Maria genoot een goede faam. Te Kana was zij de eregaste bij de bruiloft. En zelfs toen haar Zoon veroordeeld was, meende niemand Zijn Moeder belachelijk te moeten maken of af te keuren.

HOOFDSTUK III

AANVALLEN VAN JODEN EN KETTERS TOT ONTERING VAN DE ALTIJDMAAGDELIJKHEID VAN MARIA

DE LASTERAARS ONDER DE JODEN waren er weldra van overtuigd dat het onmogelijk was om de Moeder van Jezus in diskrediet te brengen; en op basis van informatie, die ze zelf bezaten was het veel eenvoudiger om haar prijzenswaardig leven te bewijzen. Daarom hielden ze op met dit soort laster, die reeds was overgenomen door de heidenen (cf. Origenes tegen Celsus, I) en ze poogden nu aan te tonen dat Maria geen Maagd meer was toen ze Christus baarde. Ze beweerden zelfs dat de profetieën over het baren van de Messias door een Maagd nooit bestaan hadden en dat het daarom volledig ijdel was dat de christenen meenden Jezus te moeten vereren, omdat deze profetie in vervulling zou zijn gegaan.

Er kwamen Joodse vertalers op de proppen met nieuwe vertalingen (Aquila, Simach, Theodotion) van het Oude Testament naar het Grieks die de welbekende profetie van Jesaja (Jes. 7, 14) als volgt vertaalden: *“Zie, een jonge vrouw zal zwanger worden.”* Ze bevestigden dat het Hebreeuwse woord *“Alma”* *“jonge vrouw”* betekent en niet *“maagd”*, zoals er stond in de geheiligde vertaling van de Septuagint, waar deze passage als volgt vertaald werd: *“Zie, de Maagd zal ontvangen”*. Door deze nieuwe vertaling wilden ze bewijzen dat de christenen op basis van een foutieve vertaling van het woord *“alma*, aan Maria iets poogden toe te schrijven, wat volstrekt onmogelijk is: een geboorte zonder man, terwijl de Geboorte van Christus in werkelijkheid helemaal gelijk was aan de

normale menselijke geboorte.

De boze intentie van de nieuwe vertalers was echter duidelijk onthuld omdat het door vergelijking met verschillende passages in de Schrift duidelijk werd dat het woord *“alma* juist *“maagd”* betekende.

Inderdaad! Niet alleen de Joden, maar zelfs de heidenen verwachten de Verlosser der wereld, Die geboren zou worden uit een Maagd op basis van hun eigen tradities en verscheidene profetieën. De Evangelies stelden duidelijk dat de Heer Jezus geboren was uit een Maagd.

“Hoe zal dit geschieden, daar ik geen man beken?”, vroeg Maria, die een gelofte van maagdelijkheid gegeven had, aan de Aartsengel Gabriël die haar de Geboorte van Christus kwam verkondigen. En de Engel antwoordde: *“De Heilige Geest zal over U komen en de kracht van de Allerhoogste zal U overschaduwen. Daarom zal ook het Heilige dat verwekt wordt, Zoon van God genoemd worden.”* (Luk. 1, 34 - 35)

Later verscheen de Engel ook aan de gerechte Jozef, die Maria uit zijn huis wou wegzenden, toen hij gezien had dat ze zwanger was zonder met hem echtelijke omgang gehad te hebben. De Aartsengel Gabriël zei tot Jozef: *“Schroom niet Maria, uw vrouw, tot u te nemen, want wat in haar verwekt is, is uit de Heilige Geest”*, en bracht hem de profetie van Jesaja in herinnering, dat de Maagd zou ontvangen. (Matth. 1, 18 - 25)

De bloeiende staf van Aäron, de zonder mensenhanden uit de berg losgemaakte steen, die Nebukadnessar in een droom zag en die uitgelegd werd door de Profeet Daniël, de gesloten Poort, geschouwd door de Profeet Ezechiël en nog veel meer in het Oude Testament, beeldden de Geboorte uit de Maagd vooraf. Juist zoals Adam geschapen werd door het Woord van God uit onbewerkte en maagdelijke aarde, zo schiep het Woord van God vlees voor Hemzelf uit de maagdelijke schoot, toen de Zoon van God de nieuwe Adam werd om de zondeval van de eerste Adam te verhelpen. (H. Ireneus van Lyon, Boek III)

De Geboorte van Christus zonder zaad kan en kon alleen maar ontkend worden door hen die het Evangelie ontkennen, terwijl de Kerk van Christus van oudsher Christus belijdt *“als*

geboren uit de Heilige Geest en de Maagd Maria". Maar de geboorte van God uit de Altijdmaagdelijke was een struikelblok voor hen, die zich wel christenen wensten te noemen, maar die hun geest niet wensten te vernederen, noch ijverig een zuiver leven wilden leiden. Het reine leven van Maria was een verwijt voor hen die onrein waren, ook in hun gedachten. En om zichzelf toch christen te tonen, durfden ze niet ontkennen dat Christus geboren was uit een Maagd, maar ze voegden er aan toe dat Maria enkel Maagd bleef "tot Zij voortbracht haar eerstgeboren Zoon, Jezus" (Matth. 1, 25).

"Na de Geboorte van Jezus", zegt de valse leraar Helvidius in de 4e eeuw, zoals velen voor en na hem, *"leefde Maria in huwelijksgemeenschap met Jozef. Ze had van hem kinderen die in het Evangelie broeders en zusters van Christus genoemd werden."* Maar het woordje "tot" betekent niet dat Maria slechts maagd bleef tot op een zekere tijd. Het woordje "tot" en hierop gelijkende woorden, betekenen dikwijls "eeuwigheid". In de Heilige Schrift wordt er van Christus gezegd: *"In Zijn dagen zal gerechtigheid opbloeien en overvloedige vrede tot de maan is weggenomen."* (Ps. 71, 7). Dit betekent echter niet dat wanneer er geen maan meer zal zijn op het einde van de wereld, Gods gerechtigheid niet meer zal bestaan. Veeleer zal ze juist dan triomferen. En wat betekent het, als er gezegd wordt: *"Want Hij moet als Koning heersen, tot Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten gelegd heeft?"* (I Kor. 15, 25). Zal de Heer dan enkel heersen totdat Zijn vijanden onder Zijn voeten zullen zijn? En David zegt: *"Zoals de ogen der dienares op de hand van haar meesteres, zo zien onze ogen naar de Heer, onze God, totdat Hij Zich over ons ontfermt."* (Ps. 122, 2) Zal de Profeet zijn ogen dan gericht houden op de Heer totdat hij ontferming verkrijgt, maar zal hij, eenmaal die verkregen is, ze terug op de aarde richten? (Zalige Hieronymos, "Over de Altijdmaagdelijkheid van de Gezegende Maria") De Verlosser zegt in het Evangelie (Matth. 28, 20) tot Zijn Apostelen: *"Zie, Ik zal bij u zijn tot het einde van de wereld."* Dus zal op het einde van de wereld de Heer Zijn Apostelen verlaten en als ze de twaalf stammen van Israël zullen oordelen, gezeten op de twaalf tronen, dan zullen ze dus de beloofde gemeenschap met de Heer niet verkrijgen? (Zalige Hier. op. ct.)

Zo ook is het onjuist te menen dat de broeders en zusters van Christus de kinderen waren van Zijn Alheilige Moeder. De namen "broeder" en "zuster" hebben verschillende onderscheiden betekenissen. Het duidt een zekere verwantschap aan tussen mensen of hun spirituele verbondenheid. Ze worden soms in bredere, soms in engere zin gebruikt. In elk geval worden mensen broeders en zusters genoemd, wanneer ze een gemeenschappelijke vader en moeder hebben of een gemeenschappelijke vader of moeder. Of indien één der ouders hertrouwd is, en zij dus verschillende vaders en moeders hebben (stiefbroers). Of nog indien hun ouders verbonden zijn door dichte graden van verwantschap.

In het Evangelie kunnen we nergens vinden dat Zijn broeders en zusters beschouwd werden als de kinderen van Zijn Moeder. Integendeel, het is geweten dat Jakobos en anderen de zonen waren van Jozef, de verloofde van Maria, die weduwnaar was met kinderen uit zijn eerste huwelijk. (H. Epifanios van Cyprus, Panarion). Zo ook had de zuster van Zijn Moeder, Maria, de vrouw van Kleopas, die samen met Haar onder het Kruis stond, kinderen die met het oog op zulk een nauwe verwantschap met het volste recht broeders en zusters genoemd konden worden. Dat de zogeheten broeders en zusters van de Heer geen kinderen waren van Maria blijkt eveneens duidelijk uit het feit dat de Heer vlak voor Zijn dood Zijn Moeder aan Zijn geliefde leerling, Joannes, toevertrouwde. Waarom zou Hij dit doen, als zij nog andere kinderen buiten Hem had? Ze zouden zelf voor Haar hebben willen zorgen. De zonen van Jozef, de veronderstelde vader van Jezus, achtten zich niet verplicht om te zorgen voor haar die zij als hun stiefmoeder beschouwde, of zij hadden tenminste niet zo'n liefde voor haar als kinderen naar het bloed voor hun ouders hebben, en zoals de aangenomen Joannes voor haar had.

Zo leert ons een nauwkeurig onderzoek van de Schrift met volkomen helderheid de ongegrondheid van de tegenwerpingen tegen de altijdmaagdelijkheid van Maria, en brengt hen te schande die het anders leren.

HOOFDSTUK IV

DE KETTERIJ VAN NESTORIOS EN HET DERDE OECUMENISCH CONCILIE

NADAT ALLEN HET ZWIJGEN WAS OPGELEGD, die de reinheid en heiligheid van de Alheilige Maagd Maria hadden aangevallen, werd nu gepoogd haar verering als **Moeder Gods** te vernietigen. In de 5e eeuw preekte Nestorios, de aartsbisschop van Constantinopel, dat Maria alleen de man Jezus, in wie de Godheid een verblijf had genomen als in een tempel, had ter wereld gebracht. Eerst preekte zijn priester Anastasios, en later hijzelf dat men Maria niet de Godbarende mag noemen, omdat zij niet de Godmens ter wereld heeft gebracht. Hij achtte het vernederend voor zichzelf om een kind te vereren, in doeken gewikkeld en liggend in een kribbe. Deze prediking bracht een algehele verwarring in de zuiverheid van het geloof, eerst in Constantinopel, en later overal waar geruchten over deze nieuwe leer zich verspreiden. De heilige Proclos, de leerling van de heilige Joannes Chrysostomos, die toen bisschop van Cyzicos was en later aartsbisschop van Constantinopel, gaf in aanwezigheid van Nestorios een predikatie waarin hij beleed dat de Zoon van God geboren werd in het vlees uit de Maagd, die in waarheid Theotokos is, want reeds in de moederschoot, bij de ontvangenis, was de Godheid verenigd met het Kind dat ontvangen was uit de Heilige Geest. En dit Kind was, hoewel het slechts in Zijn menselijke natuur uit de Maagd Maria geboren was, toch geboren als waarachtig God en als waarachtig mens.

Nestorios weigerde koppig zijn leer te veranderen, zeggend dat men onderscheid moet maken tussen Jezus en de Zoon van God. Maria moet niet Theotokos genoemd worden, wel Christo-

tokos, daar Jezus, geboren uit Maria alleen maar de man Christus was, de Gezalfde, zoals de andere gezalfden uit het Oude Testament, de profeten. Hij oversteeg hen alleen, omdat Hij een vollere gemeenschap had met God. Op die wijze is het onderricht van Nestorios een ontkenning van de gehele heilseconomie, want als uit Maria alleen maar een mens geboren werd, dan was het niet God Die voor ons leed, doch een mens.

De heilige Cyrillos, aartsbisschop van Alexandrië, schreef een brief naar Nestorios, toen hij vernam welk een wanorde ontstaan was door de prediking van Nestorios. Daarin poogde hij hem te overtuigen te blijven bij de leer van de Kerk, en geen nieuwe dingen in te voeren. Bovendien schreef Cyrillos een brief naar de geestelijkheid en het volk van Constantinopel, dat ze vast moesten blijven in het Orthodoxe geloof, en de vervolgingen van Nestorios tegen hen die het met hem oneens waren, niet moesten vrezen. Hij verwittigde ook paus Celestinus van Rome, die toen met zijn gemeente vaststond in de Orthodoxie.

De heilige Celestinus schreef van zijn kant een brief naar Nestorios en riep hem op om het Orthodoxe geloof te prediken, en niet zijn eigen geloof. Maar Nestorios bleef doof voor alle argumenten en antwoordde dat wat hij predikte het Orthodoxe geloof was, en zijn tegenstanders ketters. De H. Cyrillos schreef wederom een brief naar Nestorios en stelde twaalf anathema's op. In twaalf paragrafen maakte hij de belangrijkste verschillen duidelijk tussen het Orthodoxe geloof en de prediking van Nestorios. Wie ook maar één van deze twaalf paragrafen verwierp, werd geëxcommuniceerd uit de Kerk.

Nestorios verwierp de tekst in zijn geheel en schreef zijn eigen uitleg van de leer die hij predikte, eveneens in twaalf paragrafen, en sprak het anathema (d. w. z. excommunicatie uit de Kerk) uit over allen die dit niet aanvaardden. Het gevaar voor de zuiverheid van het geloof nam voortdurend toe. De H. Cyrillos schreef een brief aan Theodosios de Jonge, die toen regeerde en aan zijn vrouw Eudocia, en aan de zuster van de keizerin, Pulcheria. Hij bad hen om zich bezig te houden met de kerkelijke zaken en de ketterij te beteugelen.

Er werd besloten een oecumenisch concilie samen te roepen,

waarbij de hiërarchen, samengebracht van de einden der aarde, zouden beslissen of het geloof dat gepredikt werd door Nestorios orthodox was. Als plaats voor het Derde Oecumenische Concilie werd de stad Efeze gekozen, waar de Moeder Gods samen met de Apostel Joannes nog gewoond had. De H. Cyrillos verzamelde de bisschoppen van Egypte en samen gingen zij sloop naar Efeze. Over land kwamen van Antiochië Joannes, aartsbisschop van Antiochië met de oosterse bisschoppen. De bisschop van Rome, Celestinus kon zelf niet aanwezig zijn, vroeg de H. Cyrillos het Orthodoxe geloof te verdedigen en zond tevens twee bisschoppen en een priester van de Kerk van Rome, Philippus. Naar Efeze kwam ook Nestorios met zijn gevolg, alsook de bisschoppen van het gebied van Constantinopel, Palestina, Klein-Azië en Cyprus.

Op de tiende der calenden van juli volgens de Romeinse tijdrekening, d. i. 22 juni 431 vergaderden de bisschoppen in de kerk van Efeze, toegewijd aan de Maagd Maria. Zij werden voorgezeten door Cyrillos, bisschop van Alexandrië, en Memnon, bisschop van Efeze. In het midden werd het Evangelieboek geplaatst als teken van het onzichtbare voorzitterschap van het Oecumenische Concilie door Christus Zelf. Eerst werd de geloofsbelijdenis gebeden die samengesteld was door het Eerste en Tweede Oecumenische Concilie. Daarna werd het Concilie de proclamatie voorgelezen door de vertegenwoordigers van de beide keizers Theodosios en Valentinianos, keizers van het oostelijk en het westelijk deel van het Rijk. Nadat de keizerlijke proclamatie aanhoord was, begon het lezen der documenten en werden de brieven van Cyrillos en Celestinus aan Nestorios en de antwoorden van Nestorios voorgelezen.

Het Concilie bevestigde bij monde van zijn deelnemers dat de leer van Nestorios goddeloos is en veroordeelde deze. Zij bevestigde tevens dat hij beroofd was van zijn zetel en van zijn priesterschap. Een desbetreffend decreet werd opgesteld en ondertekend door 160 deelnemers van het Concilie. Daar sommigen ook bisschoppen vertegenwoordigden die niet persoonlijk aanwezig konden zijn, was het conciliebesluit de beslissing van meer dan 200 bisschoppen die hun zetels hadden in verscheidene delen van de Kerk van die tijd. Zij getuigden dat zij het geloof beleden dat van oudsher in hun

plaatselijke kerken bewaard was gebleven.

Zo was het decreet van het Concilie de stem van de Oecumenische Kerk die duidelijk haar geloof uitdrukte dat Christus, geboren uit de Maagd, de ware God is, Die mens is geworden. En aangezien uit Maria geboren werd de volmaakte Mens, Die tegelijk volmaakt God is, zal zij waarlijk vereerd worden als de THEOTOKOS.

Op het einde van de zitting werd het besluit ogenblikkelijk meegedeeld aan het wachtende volk. Geheel Efeze verheugde zich toen men vernam dat de verering van de Heilige Maagd verdedigd was. Zij werd namelijk bijzonder vereerd in deze stad, waar zij tijdens haar aardse leven had gewoond en zij werd de Patrones van de stad na haar vertrek uit dit aardse leven. Het volk begroette de Vaders op extatische wijze toen ze 's avonds naar hun verblijf terugkeerden. Ze vergezelden de Vaders naar hun huizen met brandende toortsen en in de straten werd wierook gebrand. Overal hoorde men vreugdekreten, men bezong de verheerlijking van de Altijd-Maagdelijke en men prees de Vaders, die haar naam hadden verdedigd tegen de ketters. Het besluit van het Concilie werd in de straten van Efeze uitgehangen.

Het Concilie hield nog vijf zittingen. Gedurende deze werden in zes canons maatregelen getroffen tegen hen, die het zouden wagen de leer van Nestorios nog verder te verspreiden en het decreet van het Concilie te veranderen.

Op de klacht van de bisschoppen van Cyprus tegen de pretenties van de bisschop van Antiochië, besloot het Concilie dat de Kerk van Cyprus haar onafhankelijkheid m. b. t. het bestuur der Kerk zou behouden, die ze had bezeten sedert de tijd der Apostelen. In het algemeen mag een bisschop, zo zegt het Concilie, "geen gebied aan zich onderwerpen, dat vroeger onafhankelijk van hem was", "dit, opdat niet onder het voorwendsel van het priesterschap de hoogmoed der aardse heerschappij zou binnensluipen, en we zo, beetje bij beetje, de vrijheid zouden verliezen, die onze Heer Jezus Christus, de Bevrijder aller mensen ons geschonken heeft door Zijn Bloed."

Het Concilie bevestigde tevens de veroordeling van de Pelagiaanse ketterij, die leerde dat de mens gered kan worden door